

АСНОЎНЫЯ ПАЛАЖЭННІ ПРАГРАМЫ САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАГА РАЗВІЦЦЯ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ на 2016—2020 гады

Асаблівая ўвага будзе нададзена прадастаўленню першага працоўна-га месца ўсім выпускнікам устаноў вышэйшай, сярэдняй спецыяльнай і прафесійна-тэхнічнай адукацыі.

Важнай задачай застаецца ўдасканаленне прафесійнай падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі кадраў у адпаведнасці з патрэбамі эканомікі. Прадугледжваецца забяспечыць скарачэнне прафесійна-кваліфікацыйнага дысбалансу попыту і прапановы працоўных месцаў шляхам арганізацыі апераджальнай прафесійнай перападрыхтоўкі работнікаў, укаранення новых формаў навучання, у першую чаргу непасрэдна на вытворчасці.

Рэструктурызацыя вытворчасці будзе насіць сацыяльна адказны характар, а таксама будзе накіравана на змякчэнне яе негатыўных наступстваў і садзейнічанне працаўладкаванню грамадзян на новыя працоўныя месцы — не менш за 50 тыс. штогод.

Рэалізацыя мер па павышэнні працоўнай мабільнасці работчай сілы будзе спрыяць пераразмеркаванню кадраў у рэгіёны з дэфіцытам працоўных рэсурсаў.

Працягнецца работа па стымуляванні эканамічнай актыўнасці незанятага насельніцтва пры дапамозе развіцця прадпрымальніцтва, пашырэння гнуткіх формаў працоўнай дзейнасці, надомнай працы. Будучы створаны максімальна спрыяльныя ўмовы для самазанятасці насельніцтва.

Прадугледжваюцца ўкараненне і развіццё механізмаў інтэграцыі ў працоўную сферу мэтавых груп насельніцтва, якія маюць патрэбу ў сацыяльнай падтрымцы.

Мэтанакіраваныя захады актыўнай палітыкі на рынку працы дазвольць у ходзе структурных пераўтварненняў эканомікі ўтрымаць афіцыйна зарэгістраванае беспрацоўе ў межах 2 працэнтаў ад колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва.

Рост рэальных грашовых даходаў

Мэтай палітыкі даходаў насельніцтва з'яўляецца павышэнне рэальнага ўзроўню ўсіх відаў грашовых даходаў.

Меры ў галіне аплаты працы будуць накіраваны на паслядоўнае павышэнне яе рэальнага ўзроўню, зніжэнне разрыву паміж аплатай працы работнікаў бюджэтных арганізацый і сярэдняй зароботнай платай у эканоміцы.

Рэалізацыю пастаўленай задачы ў рэальным сектары эканомікі плануецца ажыццяўляць шляхам шырокага прымянення гібкіх сістэм аплаты працы, забеспячэння росту рэальнай зароботнай платы, узаемазвязанага з ростам прадукцыйнасці працы.

Павышэнне зароботнай платы работнікаў бюджэтных арганізацый да ўзроўню, не ніжэйшага за 80 працэнтаў ад сярэдняй зароботнай платы, у эканоміцы да 2020 года прадугледжваецца забяспечыць праз аптымізацыю функцый і колькасці занятых у бюджэтнай сферы.

Памер мінімальнай велічыні, што выкарыстоўваецца пры вылічэнні ставак (акладаў, службовых акладаў) работнікаў бюджэтнай сферы, будзе пазтапна набліжацца да бюджэту прахытковага мінімуму, у перспектыве — да мінімальнага спажывецкага бюджэту.

Павышэнне сацыяльнай абароненасці работнікаў плануецца забяспечыць за кошт вызначэння штогадовага памеру мінімальнай зароботнай платы на ўзроўні мінімальнага спажывецкага бюджэту ў сярэднім на аднаго члена сям'і з чатырох чалавек.

Мэтай развіцця пенсійнай сістэмы з'яўляецца забеспячэнне яе фінансавай устойлівасці і сацыяльна прымальнага ўзроўню пенсій.

Трэба будзе вырашыць наступныя задачы:

адаптацыя пенсійнай сістэмы да зменлівых эканамічных і дэмаграфічных умоў шляхам паступовага павышэння агульнаўстаноўленага пенсій-

нага ўзросту, аптымізацыі пенсійных выдаткаў;

падтрыманне ўзроўню пенсійнага забеспячэння, а таксама суадносін памеру сярэдняй пенсіі па ўзросце і сярэднямесячнай зароботнай платы не ніжэй за 40 працэнтаў з улікам фінансавых магчымасцяў дзяржавы.

Выкананне пастаўленых задач прадугледжваецца шляхам паступовага павышэння патрабаванняў да ўзросту і стажу для прызначэння пенсіі, стымулявання працяглай легальнай працоўнай дзейнасці з выплатай абавязковых страхавых узносаў.

Плануецца далейшае развіццё добраахвотнага страхавання дадатковых пенсій у страхавых арганізацыях.

Пенсіі будуць павышацца (індэксавацца) з улікам росту сярэднямесячнай зароботнай платы работнікаў, бюджэту прахытковага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва і фінансавых магчымасцяў дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду сацыяльнай абароны насельніцтва.

Будзе працягнутая праца па заключэнні міжнародных дагавораў для сумеснага фінансавання дзяржавамі выплаты пенсій за працу грамадзян на іх тэрыторыі.

Плануецца, што рост рэальных наяўных грашовых даходаў насельніцтва ў 2020 годзе па адносінах да 2015 года складзе 109,5-111,6 працэнта.

Развіццё сістэмы сацыяльнай падтрымкі неабароненых катэгорый грамадзян

Дзяржаўная палітыка ў галіне сацыяльнай абароны насельніцтва будзе нацэлена на павышэнне даступнасці і эфектыўнасці сацыяльнай дапамогі, далейшае развіццё сістэмы сацыяльнага абслугоўвання і сацыяльнай рэабілітацыі інвалідаў.

Плануецца спрашчэнне працэдур прадастаўлення дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі.

Развіццё сістэмы сацыяльнага абслугоўвання прадугледжваецца пры дапамозе пашырэння стацыянаразамышчальных формаў работы, прымянення механізму дзяржаўнага сацыяльнага заказу, паляпшэння матэрыяльна-тэхнічнай базы ўстаноў адпаведнай сферы.

Трэба будзе рэалізаваць меры па выкананні палажэнняў Канвенцыі аб правах інвалідаў і стварэнні безбар'ернага асяроддзя жыццяздзейнасці інвалідаў і фізічна аслабленых асоб.

Намечаны меры па рэканструкцыі і будаўніцтве 16 аб'ектаў у стацыянарных установах сацыяльнага абслугоўвання, іх капітальным і бягучым рамонце, аснашчэнні медыцынскім, рэабілітацыйным і тэхналагічным абсталяваннем, аўтамабільным транспартам.

Плануюцца ўдасканаленне механізму матэрыяльнай падтрымкі беспрацоўных шляхам прывязкі памеру дапамогі па беспрацоўі да бюджэту прахытковага мінімуму, а таксама разглед пытання аб укараненні ў Рэспубліцы Беларусь сістэмы страхавання ад беспрацоўя.

Асаблівая ўвага будзе нададзена ўкараненню механізмаў, накіраваных на ўзмацненне сацыяльнай падтрымкі малазабяспечаных груп насельніцтва, а таксама тых, хто мае патрэбу ў дадатковай падтрымцы, у мэтах змякчэння наступстваў павышэння тарыфаў на паслугі жыллёва-камунальнай гаспадаркі шляхам прадастаўлення безнаяўных жыллёвых субсідый.

Далейшае ўдасканаленне адраснай падтрымкі неабароненых катэгорый грамадзян дасць магчымасць захаваць узровень малазабяспечанасці насельніцтва ў сацыяльна прымальных памерах — да 5,5 працэнта ў 2020 годзе.

Развіццё фізічнай культуры і спорту

Дзяржаўная палітыка будзе накіравана на прыцягненне насельніцтва да рэгулярных заняткаў фізічнай культурай і спортам, захаванне ўстойлівай пазіцыі Беларусі ў ліку наймацнейшых спартыўных дзяржаў.

Працягнецца работа па ўкараненні новых формаў фізкультурна-аздраўленчай і спартыўна-масавай работы сярод усіх слаёў насельніцтва.

Прадугледжваецца далейшае ўмацаванне матэрыяльнай базы нацыянальных камандаў Рэспублікі Беларусь па відах спорту, стварэнне спецыялізаваных цэнтраў падрыхтоўкі спартсменаў.

Прадугледжана рэалізацыя комплексу мер, накіраваных на фарміраванне і забеспячэнне працы аздараўленчых груп для асоб з абмежаванымі магчымасцямі, далейшае развіццё парaalімпійскага і спецыяльнага рухаў.

Галоўным арыенцірам развіцця фізічнай культуры і спорту стане давядзенне колькасці тых, хто займаецца фізічнай культурай і спортам, да не менш чым 25 працэнтаў ад агульнай колькасці насельніцтва ў 2020 годзе. У галіне спорту вышэйшых дасягненняў — падтрыманне спартыўнага рэйтыngu Рэспублікі Беларусь на сусветнай арэне па алімпійскіх дысцыплінах на ўзроўні, не ніжэйшым за 25-е месца штогод.

Рост якасці і даступнасці адукацыі

Першачарговай задачай з'яўляецца ўдасканаленне нацыянальнай сістэмы адукацыі шляхам павышэння даступнасці і якасці адукацыі ў адпаведнасці з патрэбамі інавацыйнай эканомікі, патрабаваннямі інфармацыйнага грамадства, адукацыйнымі запатрабаваннямі грамадзян.

Важным напрамкам развіцця адукацыі вызначана ўдасканаленне сістэмы бесперапыннай адукацыі ў мэтах рэалізацыі ў поўным аб'ёме прынцыпу «адукацыя праз усё жыццё».

У якасці ключавых задач вызначаны інтэграцыя сістэмы адукацыі і галін эканомікі, фундаментальнай і прыкладной навукі, падрыхтоўка высокакваліфікаваных кадраў.

У сферы дашкольнай адукацыі акцэнт будзе зроблены на забеспячэнне найбольш поўнага задавальнення попыту сям'і на адукацыйныя паслугі, у тым ліку на платнай аснове. Прадугледжваюцца меры па пашырэнні шматфункцыянальнай сеткі дашкольных устаноў усіх формаў уласнасці, удасканаленні адукацыйнага працэсу на аснове пераёмнасці дашкольнай і агульнай сярэдняй адукацыі I ступені, а таксама павышэнні ўзроўню кваліфікацыі выхавальнікаў.

У сістэме агульнай сярэдняй адукацыі прадугледжваецца правядзенне мэтанакіраванай работы па аптымізацыі сеткі ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, абнаўленні зместу і вучэбна-метадычнага забеспячэння адукацыі. Плануецца забяспечыць установы агульнай сярэдняй адукацыі сучаснымі сродкамі навучання і вучэбным абсталяваннем, уключаючы сродкі інфарматызацыі.

Асаблівая ўвага будзе нададзена пытанням пашырэння профільнага навучання на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі (X-XI класы).

Будзе ўкаранёна незалежная ацэнка якасці агульнай сярэдняй адукацыі.

Развіццё прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай і вышэйшай адукацыі плануецца накіраваць на найбольш поўнае забеспячэнне патрэбнасці эканомікі ў кваліфікаваных кадрах.

Будзе забяспечана найбольш поўная інтэграцыя навучальных праграм прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай адукацыі і праграм вышэйшай адукацыі.

Прадугледжваецца фарміраванне нацыянальнай сістэмы адукацыйных інфармацыйных рэсурсаў і электронных паслуг.

Неабходна стварыць эфектыўны механізм узаемадзеяння сістэмы прафесійнай адукацыі з арганізацыямі — заказчыкамі кадраў.

Прадугледжваецца рэалізацыя комплексу захадаў па павышэнні канкурэнтных пераваг нацыянальнай сістэмы вышэйшай адукацыі ў міжнароднай адукацыйнай прасторы.

Плануюцца павышэнне сацыяльнага статусу педагагічных работнікаў, распрацоўка прафесійнага стандарту педагога, умацаванне кадравага патэнцыялу ўстаноў адукацыі з улікам сучасных патрабаванняў да іх адбору і падрыхтоўкі, аплаты працы.

Пільная ўвага будзе нададзена мерам па пашырэнні безбар'ернага асяроддзя ва ўстановах адукацыі для асоб з асабліваснымі псіхафізічнага развіцця. Адным з важных напрамкаў стане развіццё інклюзійнай адукацыі. Плануецца да 2020 года павялічыць ахоп інклюзійнымі формамі адукацыі да 80 працэнтаў дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця.

Развіццё нацыянальнай культуры і творчага патэнцыялу беларускага народа

Развіццё нацыянальнай культуры будзе нацэлена на захаванне культурнай ідэнтычнасці беларускага народа, нацыянальных творчых традыцый, умацаванне станочага іміджу Беларусі ў міжнароднай культурнай супольнасці.

Для больш шырокага выкарыстання патэнцыялу беларускага культурнага ландшафту і ўключэння яго ў турыстычны абарот прадугледжваецца стварэнне сучасных цэнтраў культуры і паслуг, заснаваных на мясцовых традыцыях і гісторыка-культурных каштоўнасцях.

Трэба будзе стварыць сістэму маніторыngu стану гісторыка-культурных каштоўнасцяў на пастаяннай аснове, што дазволіць даць аб'ектыўную ацэнку мастацкім і тэхнічным асаблівасцям аб'ектаў, для ўключэння іх у дасье, якое будзе прадстаўлена ў папярэднім спісе Сусветнай спадчыны ЮНЕСКА за 2016—2020 гады.

Плануецца павялічыць долю адрэстаўраваных помнікаў архітэктурны і тых, якія маюць адпаведнае функцыянальнае выкарыстанне, уключаных у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь, з 15 працэнтаў у 2015 годзе да 30 працэнтаў у 2020 годзе.

Атрымае развіццё сістэма бесперапыннай мастацкай адукацыі, будзе аказвацца падтрымка таленавітай моладзі ў рэалізацыі творчых праектаў.

Намечаныя меры дадуць магчымасць пашырыць доступ да культурных дабrot для розных катэгорый насельніцтва.

Падтрымка маладога пакалення і яго прыцягненне ў стварэнне эканомікі ведаў

Эканоміка ведаў — гэта новая, маладая эканоміка. Менавіта маладое пакаленне грамадзян Беларусі павінна сыграць вырашальную ролю ў пераходзе нашай краіны да інавацыйнага шляху развіцця. Будучы істотна пашыраныя меры падтрымкі таленавітай, адоранай моладзі. Распрацавана спецыяльная сістэма грантаў, якая дазваляе вучыцца ў вядучых сусветных адукацыйных цэнтрах пры ўмове далейшай працы ў Беларусі.

Сістэма гарантыі першага працоўнага месца для выпускнікоў будзе захавана і дапоўнена мерамі садзейнічання маладзёжнай занятасці ў сферы малага і сярэдняга бізнесу. Захаваюцца ўсе дзейныя меры падтрымкі маладой сям'і, уключаючы льготнае жыллёвае будаўніцтва.

Будзе перафарматаваны дзейны кадравы рэзерв з уключэннем у яго перспектыўных маладых кіраўнікоў.

Будучы створаны ўмовы найбольшага падатковага і фінансавага спрыяння для развіцця маладзёжнага інавацыйнага прадпрымальніцтва.

Дзяржава падтрымае студэнцкія будатрады і валанджэрску дзейнасць у маладзёжным асяроддзі.

Асноўнымі выканаўцамі дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі стануць маладзёжныя арганізацыі, уключаючы ў дзяржаўны рээстр.

Асноўны прырытэт маладзёжнай палітыкі застанецца нязменным — выхаванне ў маладога пакалення аднаасці незалежнай Беларусі і любові да роднай зямлі.

ЦЭНТРЫ ЭКАНАМІЧНАГА РОСТУ ў РЭГІЁНАХ

У бягучай пяцігодцы асноўныя на-маганні будуць сканцэнтраваны на скарачэнні міжрэгіянальных адрозненняў ва ўзроўні і якасці жыцця насельніцтва праз развіццё сацыяльнай інфраструктуры, паступовага павышэння і выраўноўвання сацыяльных стандартаў.

За кошт канцэнтрацыі рэсурсаў на ключавых кірунках, здольных забяспечыць максімальнае развіццё тэрыторый, эфектыўнага выкарыстання мясцовага рэсурснага патэнцыялу і канкурэнтных пераваг будуць сфарміраваны *цэнтры эканамічнага росту*, дзе будуць сканцэнтраваны сучасныя вытворчыя структуры, аб'екты інжынерна-тэхнічнай і сацыяльнай інфраструктуры.

Найважнейшым напрамкам рэгіянальнай палітыкі з'яўляецца развіццё асноўных сетак і аб'ектаў энергетычнай, транспартнай, тэлекамунакацыйнай і іншай інфраструктуры ў адпаведнасці са стратэгіяй развіцця рэгіёна. Пры гэтым асаблівую ўвагу плануецца надаць прымяненню механізмаў дзяржаўна-прыватнага партнёрства.

Развіццё інфраструктуры ва ўзаемасувязі з размяшчэннем вытворчасцяў дасць магчымасць забяспечыць развіццё тэрыторый са складаным эканамічным становішчам, скараціць разрывы ва ўзроўні і якасці жыцця насельніцтва ў гарадах розных катэгорый і сельскай мясцовасці.

У дачыненні да прадпрыемстваў, размешчаных на такіх тэрыторыях, будуць прыняты абгрунтаваныя рашэнні аб правядзенні іх рэструктурызацыі або перапрафілявання, развіцці новых напрамкаў дзейнасці. Адначасова будуць прыняты неабходныя меры па працаўладкаванні работнікаў на новыя працоўныя месцы, якія ствараюцца на прадпрыемствах у цэнтрах эканамічнага росту.

Пры гэтым плануецца працягнуць працу па падтрымцы найбольш адсталых рэгіёнаў праз стварэнне ўмоў для стымулявання размяшчэння новых арганізацый, філіялаў і цэхаў дзейных вытворчасцяў, перш за ўсё звязаных з абслугоўваннем сельскай і лясной гаспадаркі, перапрацоўкай іх прадукцыі, выпускам вырабаў з мясцовай сыравіны, развіццём сферы паслуг для насельніцтва і турызму.

Для рэалізацыі стратэгічных напрамкаў развіцця рэгіёнаў прадугледжваюцца ключавыя праекты з прыцягненнем замежных інвестыцый і ўцягваннем у інвестыцыйны працэс свабодных вытворчых магутнасцяў, а таксама тых, якія неэфектыўна выкарыстоўваюцца.

Перспектыўнымі інструментамі прыцягнення замежных інвестыцый з'яўляюцца актывізацыя і паглыбленне міжрэгіянальных кітайска-беларускіх адносін, рэалізацыя сумесных праектаў для выкарыстання кожным з сямі рэгіёнаў не менш за 100 млн долараў у год прамых кітайскіх інвестыцый.

У сферы міжбюджэтных адносін прадугледжваецца вызначэнне на пастаяннай аснове правілаў размеркавання даходаў паміж бюджэтамі ўсіх узроўняў, а таксама ўпарадкаванне працэсу размеркавання субвенцый ва ўзаемасувязі з мэтамі дзяржаўнай палітыкі.

Працягнецца работа па развіцці тэрыторый, пацярпелых у выніку катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, уключаючы правядзенне неабходных ахоўных мерапрыемстваў, а таксама радыяцыйнай маніторынг і кантроль радыеактыўнага забруджвання навакольнага асяроддзя і прадукцыі.

Ажыццяўленне запланаваных мер дасць магчымасць забяспечыць павышэнне ўзроўню жыцця і сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва ва ўсіх рэгіёнах, дасягнуць станочых змен у структуры рэгіянальнай эканомікі, істотна павысіць узровень і эфектыўнасць выкарыстання мясцовых рэсурсаў і канкурэнтных пераваг кожнага рэгіёна.